

A Pécsi Ítéltábla a dr. Németh Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Nőt László ügyvéd által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen - kártérítés megfizetése iránt indított perében a ...Törvényszék 2014. október 21. napján kelt számú ítélete ellen a felperes részéről 87. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

r é s z - k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének 4.943.762.-(négymillió-kilencszáznegyvenháromezer-hétszázhatvankettő) forint üzemeltetési jog ellenértéke túlfizetése (... Törvényszék számú ítélet 7. oldal utolsó bekezdés 1.pont) és 17.078.696.-(tizenhétmillió-hetvennyolcezer-hatszázkilencvenhat) forint 2007. évben kitermelt és az alperes birtokába került famennyiségre, illetve a 2007. évben az erdőgazdálkodási terv alapján kitermelhető, lábon hagyott fatömegre eső árbevétel (... Törvényszék számú ítélet 8. oldal első bekezdés 2.) pont) címén előterjesztett kereseti kérelmet elutasító rendelkezését helybenhagyja.

A felperesnek a 2003. október 8-án kötött szerződés megszüntetéséből eredő - elmaradt haszon iránti - kártérítési keresetére vonatkozóan megállapítja, hogy e szerződés megszűnéséből eredő felperesi kárért az alperes kártérítési felelőssége fennáll.

A kártérítés összegére, az elsőfokú perköltség, valamint illeték viselésére vonatkozó részében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 546.500 (ötszáznegyvenhatezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget, és az államnak - külön felhívásra - 1.525.000.- (egymillió-ötszázhuszonötezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban a felperesnek és az alperesnek egyaránt 388.900. - 388.900.- (háromszáznolcvannyolcezer-kilencszáz - háromszáznolcvannyolcezer-kilencszáz) forint másodfokú költsége merült fel.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban 975.000.- (kilencszáz-hetvenötezer) forint feljegyzett illeték merült fel.

A rész-közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes többször módosított keresetét, - melyben üzemeltetési jog ellenértékek túlfizetése címén 4.943.762.- forint, 2007. évi különböző okból járó bevétel címén 17.078.696.- forint, és elmaradt haszon címén 13.750.924.- forint és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni - elutasította. Tényként az alábbiakat állapította meg:

A felek 2003. október 8-án kötöttek egymással megbízási szerződést, mely szerződésben a felperes vállalta 2010. december 31-ig a szerződésben megjelölt erdőrészletek erdőműveléséhez szükséges erdővédelmi, gazdálkodási, erdőművelési, fakitermelési, telepítési stb. munkálatok elvégzését. Megállapodtak a felek abban, hogy a felperes viseli a megbízás teljesítése során felmerült valamennyi költséget és kiadást, és jogosult az erdőgazdálkodás során kitermelt fatömegre függetlenül attól, hogy gyérítés, véghasználat vagy egyéb művelet során került kitermelésre azzal, hogy a kitermelt famennyiség minden köbmétere után az üzemeltetési jog ellenértékeként megfizet az alperesnek 2004. évben 1500.- Ft.+ Áfát, 2005. évben 2000.- Ft.+Áfát, 2006.évben 3000.- Ft.+Áfát, 2007. évtől a kitermelt fa értéke 30%-ának megfelelő összeg+Áfát, a kitermelést követő 60 napon belül. Rögzítették a felek, hogy a kitermelt fa értékének megállapításánál a G. a kitermeléskor irányadó eladási árát veszik figyelembe, tehát ez képezi a megbízott által kitermelt fa értékét, illetve a 30% elszámolási alapját. Kikötötték, hogy a határozott idő lejárta előtt a felek csak rendkívüli felmondással szüntethetik meg a szerződést, amennyiben a másik fél a szerződésben vállalt kötelezettségét megszegné, és írásbeli felszólítást követő 30 napon belül azt nem szüntetné meg.

2003. október 8-án a felek szerződésüket kiegészítették azzal, hogy az alperes vállalja az erdőgazdálkodóként igényelt állami támogatást a részére történt átutalástól számított 5 munkanapon belül a felperes bankszámlájára utalja elszámolási kötelezettség mellett.

2007. október 29-én az alperes írásban felszólította a felperest a 2007. március 29-én kiállított számlák alapján a ... erdőrészletben kitermelt 1.358 m³ famennyiség után 4.888.800.- Ft, a ... erdőrészletben kivágott 252 m³ után 907.200.-Ft, a ... erdőrészletben 1.109 köbméter famennyiség után 3.992.400.-Ft összesen 9.788.400.-Ft üzemeltetési jog ellenértéke 8 napon belüli megfizetésére, azzal, hogy annak elmaradása esetén a szerződést rendkívüli felmondással megszünteti, addig pedig mindennemű fa kiszállítását és eladását megtiltotta.

2007. november 19-én a felek a szerződést módosították, és 2007. évre is fix összegben (3500.- forint + Áfa) határozták meg az üzemeltetési jog ellenértékének köbméterenként fizetendő díját azzal, hogy a felperes köteles előre, a kitermelés megkezdése előtt azt megfizetni. Megállapodtak a felek abban is, hogy a felperes

az erdőfelújításokat úgy hajtja végre, hogy az elmaradásokat is pótolja, a kitermelt véghasználatú erdőket a kitermelés évében vagy az azt követő tavasszal pótolja.

2008. január 25-én az alperes a szerződést azonnali hatállyal felmondta arra hivatkozva, hogy a 2007. december 12-én kelt levelében kitűzött 30 napos határidő a 2005. évben a ... erdőrészletben kitermelt 564 köbméter fa után 1.353.600.- Ft, 2006. évben a ... erdőrészletben kitermelt 252 m³ fa után 907.200.-Ft és a 2007. évben kitermelt 6.371 m³ és az engedély nélkül kivágott 85 m³ után 27.115.200.-Ft fennálló hátralékos üzemeltetési jog ellenérték megfizetésére, a tervezett nevelővágások, erdőművelési feladatok elvégzésére eredménytelenül telt el.

A szerződés megszűnése miatti elszámolás - üzemeltetési jog ellenértéke - alapjának az elsőfokú bíróság a tényleges éves megvalósult fahasználatot igazoló O. Adattár adatait tekintette, melyből álláspontja szerint nem kellett levonni - a felperes állításával ellentétben - a nem értékesíthető famennyiséget, mert a felek szerződéses akarata arra irányult, hogy a felperesnek a kitermelt famennyiség minden köbmétere után kell üzemeltetési jog ellenértéket fizetnie. Ez a famennyiség az elsőfokú bíróság elszámolása szerint 2004. január 1-től 2007. december 31-ig 81.224.600.- forint fizetési kötelezettséget keletkeztetett a felperes terhére, melyből 63.644.166.- forintot___kifizetett. Ebben a kifizetett összegben számolta el az elsőfokú bíróság a felperes javára az L. Kft. által 2007 decemberében elszállított famennyiség után megfizetett 635.166.- forintot. További teljesítésként számolta el a felperes javára az alperesi értékesítésből és a felperes által alperesre engedményezett követelésekből 2008. áprilisig befolyt összesen 15.485.986 forintot, a ... és ... erdőrészletekben lábon hagyott 803 m³ élőfából származó 6.475.392 forint bevételt (összesen: 85.605.544.- forint), valamint a felperes részére járó összegnek tekintette a 2007. évi alperes által megfizetett erdőfenntartási járulék és az alperes által felvett állami támogatás különbözeteként jelentkező 602.700 forintot. E tételek elszámolása eredményeként a felperesnél mutatkozó (elsőfokú bíróság által rögzített részösszegek eredményeként 4.380.944.- forint) túlfizetésbe beszámíthatónak találta az alperes által a felperes helyett kifizetett 2.737.920.- forint kitermelési költséget, a 2007. évi felperesi tarvágásokat követően 23,91 hektár területen elvégzett első kivitelek 6.790.966.- forint költségét és 2.672.962 forint késedelmi kamatot. Megállapította, hogy a 2007. évi tarvágás utáni újraterelítés (kivitel) költsége a felperest terheli, bár a szerződés erről külön nem rendelkezik, de a szerződés határozott idő lejártával történő megszűnése esetén - a felek képviselőinek egyező előadása szerint - a felújítást neki kellett elvégeznie. Úgy ítélte meg, hogy a felperest megillető túlfizetés összegét meghaladja az alperes eredményes beszámítási kifogása, ezért az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 296. § (2) bekezdése alapján a beszámítás erejéig a felperes követelése megszűnt, a keresetét el kellett utasítani.

A felperes 2008., 2009., 2010. évekre előterjesztett elmaradt haszon iránti - az alperes azonnali hatályú felmondásával összefüggésben érvényesített - kártérítési igényét alaptalannak találta. Megállapította, hogy a felperes az alperes azonnali hatályú felmondásáig a 2007. március 29. napján kiállított 1265452 sorszámú

számla alapján fennálló 907.200,- Ft üzemeltetési jog ellenértéket nem fizette meg, a 2007. november 19. napi szerződésmódosítás folytán előre esedékes üzemeltetési jog ellenértéke fizetési kötelezettségének a szerződésmódosításig már kitermelt famennyiség vonatkozásában nem tett eleget, és a 2007. december 12. napján kelt fizetési felszólítás szerinti 29.376.000,- Ft üzemeltetési jog ellenértéket sem fizette meg, így szubjektív vétkességi alapú felelősség hiányában az alperesnek kártérítési felelőssége nem keletkezett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérte annak megváltoztatását, és a módosított kereseti kérelemmel egyezően az alperes marasztalását. Változatlanul arra hivatkozott, hogy az üzemeltetési díj alapját képező „kitermelt fatömeg” fogalmát helyesen a felek szerződési akarata alapján úgy kell érteni, hogy a hatósági bizonyítvánnyal igazolt kitermelt fatömegből még le kell vonni az „apadékot”, hulladékfát, ami értékkel nem bír, kint marad az erdőben, ebbe a körbe tartozik a tisztítással kitermelt fa is, amely 100%-ig apadék, értéket szintén nem képvisel. Utalt arra, hogy a felek szerződésében eredetileg 2007. évre meghatározott, a G. eladási árait (felperes szerint „G. szabály”), csak így lehetett volna alkalmazni mivel ott csak a nettó (értékesíthető) kitermelt fának van meghatározott ára. Állította, hogy az elsőfokú bíróság 2006 évre téves Áfa mértékkel számolva határozta meg a felperes fizetési kötelezettségét. A beszámítási kifogásból továbbra is vitatta az erdőfelújítási (első kiviteli) költséget, ezzel kapcsolatban fenntartotta azt az álláspontját, a szerződés alapján egy időpontban szerezte meg a jogokat és kötelezettségeket, és a szerződés megszűnésekor jogai és kötelezettségei is egyszerre szűntek meg, így a szerződés megszűnése utáni időben az erdőfelújítás már nem volt kötelezettsége akkor sem, ha a tarvágást még maga végezte el 2007-ben, a szerződés fennállása alatt. Álláspontja szerint túlfizetésére figyelemmel késedelmi kamat sem terheli. Továbbra is vitatta az alperesi felmondás jogszerűségét utalva arra, hogy az alperes elállási nyilatkozatot tett, holott a felek szerződésétől elállni nem lehetett, azt csak felmondani lehetett. Ha azonban az alperes nyilatkozatát a bíróság felmondásnak tekinti, az nem volt jogszerű, mert az alperes által kiállított számlákat a felmondásig maradéktalanul megfizette, sőt túlfizetésben volt.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés részben alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás iratanyaga, és a másodfokú eljárásban becsatolt (5/A/1.), alperes által 2007. december 12-én a felperesnek írt felszólító levél alapján az alábbiakkal egészíti ki, illetve pontosítja:

A 2006. évre a felperes által fizetendő üzemeltetési jog ellenértéke helyesen 8.908 m³ után 3.000 forint + 20% ÁFA/ m³ díjjal számolva bruttó 32.068.800 forint.

2007. évben 3.838 m³ kitermelt famennyiség után a 2007. november 19-i szerződésmódosítás alapján a felperesnek 3.500 forint + 20 % Áfa/m³ üzemeltetési jog ellenérték fizetési kötelezettsége keletkezett, ami bruttó 16.119.600.- forint fizetési kötelezettséget eredményezett. A felperes 2007. július 13-án átutalt az alperesnek a 2007. március 29-én kiállított számlák alapján 3.384.000,- és 568.800,- forintot.

Az alperes a 2007. december 12-én kelt levelében - amelyet ugyanaznap a felperesnek és jogi képviselőjének is megküldött - , tájékoztatta a felperest, hogy a felperes által elismert 12.634.000,- forint tartozáson felül nagyobb összeg jár a szövetkezetnek (a pontos összeget nem határozta meg), közölte továbbá azt az álláspontját, hogy a felperes megszegte a szerződés 2. és 4. bekezdésében írt kötelezettségét is, ezért felszólította, hogy 30 napon belül a szerződésbeli kötelezettségeinek tegyen eleget, mert ennek elmulasztása esetén a szerződést felbontja. A levélben kitért arra is, hogy a megbízási szerződés 2007. november 19-én módosított 6. pontja szerint az ellenértéket a kitermelés megkezdése előtt kell megfizetni 3.500 forint + Áfa/m³ díjon számolva.

A 2007. évi erdőgazdasági tervben engedélyezett TRV (tarvágás) elvégzése után a felperesnek kellett volna visszatelepíteni az erdőrészletet 100.000.-forint/hektár általánosan számolható telepítési költség mellett, azzal, hogy a telepítésre eső állami támogatás a felperest illetve volna meg, ezért ha a telepítés költségei ennél magasabbak, úgy az a felperest terheli (felperes törvényes képviselője, N. ügyvezető személyes nyilatkozata, 2011. április 7-i tárgyalási jegyzőkönyv).

A fentiek szerint kiegészített és pontosított tényállás alapján is helyes az elsőfokú bíróság érdemi döntése a felperes első- és második kereseti kérelme tekintetében. A felperes keresete két elkülöníthető, eltérő ténybeli alapból eredő igényből áll (első és második kereset elszámolási igény volt, harmadik kereset jogellenes felmondással okozott kár megtérítése), erre figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 213. § (2) bekezdése alapján a szerződés megszűnésével kapcsolatos elszámolás tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét e körben érdemben felülbírált és részítélettel határozott, az elmaradt haszon mint kártérítési igény fennállásáról pedig a Pp. 213. § (3) bekezdés alapján közbenső ítélettel határozott.

Az első és második kereseti kérelemmel összefüggésben a felperes alaptalanul támadta az elsőfokú bíróság döntését az üzemeltetési jog ellenértéke alapját képező éves famennyiség meghatározása tekintetében. A felek a 2003. októberi szerződésükben úgy állapodtak meg, hogy a felperes a kitermelt famennyiség minden köbmétere után fizet díjat függetlenül attól, hogy az gyérítés, véghasználat vagy egyéb művelet során került kitermelésre, ugyanígy fogalmaztak a 2007. november 19-én kelt szerződésmódosításban is, hozzátéve, hogy itt kifejezetten a fakitermelési tervre utaltak, amelyben pedig a felperes által is elismerten bruttó köbméterek szerepelnek. A felperes még a 2009. évben előterjesztett kereseti kérelmében is a fakitermelési tervben szereplő mennyiségek alapján kiszámított díj után kérte túlfizetés címén az alperest visszafizetésre kötelezni, és csak eljárás 4.

évében módosította nyilatkozatát, és hivatkozott az általa „G. szabálynak” nevezett számítási módra. Az elsőfokú bíróság azzal, hogy a fakitermelési tervben szereplő mennyiséghez képest a megvalósult állapottal számolt, már a felperesre kedvezőbb elszámolást alkalmazott, melyet az alperes fellebbezéssel nem támadott. Helyesen látta azonban, hogy az üzemeltetési jog ellenértéke alapjául kiszámított famennyiség tovább nem csökkenthető, a felperes módosított álláspontját - további fix %-os mértékű levonás a tisztítás és apadék miatt - semmilyen bizonyíték nem támasztja alá, így a felperes által hivatkozott G. szabály sem, amely kétség kívül alkalmazása esetén vethetett volna fel értelmezési problémákat, e körülmény azonban önmagában a felperes módosított álláspontja szerinti szerződésértelmezésre nem ad alapot.

Az elsőfokú bíróság helyesen végezte el a Ptk. 319. § (2) bekezdése alapján a szerződés megszűnésére tekintettel a felek között az elszámolást, a felperes fizetési kötelezettsége összegszerű megállapítása annyiban volt téves, hogy az elsőfokú bíróság 2006. évre 25% Áfa-val számolt, holott az akkor hatályos, általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. tv. 28. § (1) bekezdése szerint 2005. október 1. napjától az adó mértéke 20% volt. A felperesnek a 2006. évi helyes Áfa mértékkel számolva 2004. január 1-től 2007. december 31-ig összesen 79.888.400,- forint üzemeltetési jog ellenérték fizetési kötelezettsége keletkezett. A felperes megfizetett 85.605.544,- forintot, javára kell elszámolni még a 2007. évi alperes által megfizetett erdőfenntartási járulék és az alperes által felvett állami támogatás különbözetét, 602.700,- forintot, azaz a javára elszámolható összeg helyesen 86.208.244 forint, ezért a felperesi túlfizetés a két összeg különbözete, 6.319.844,- forint.

A felperes első és második kereseti kérelme tehát 6.319.844,- forint összeget meghaladóan alaptalan volt, 6.319.844,- forint erejéig alapos, azonban ebbe az összegbe beszámít a fakitermelőknek kifizetett 2.737.920,- forint vállalkozói díj, melyet a felperes elismert, és - az elsőfokú bíróság helyes jogi álláspontja szerint - a 2007. évben a felperes által elvégzett tarvágás utáni telepítés - állami támogatással nem fedezett - költsége abban a részben, amennyiben erre a felperesi túlfizetés még fedezetet nyújt, mely összeg 3.581.924,- forint. Ezen alperesi követelések beszámítása eredményeként a felperes jogszerű követelése a Ptk. 296. § (2) bekezdés alapján megszűnt, a keresetet tehát 6.319.844,- forint összegben ezért kellett elutasítani. 6.319.844,-forint összeget meghaladóan - további beszámítható tartozás hiányában - beszámítási kifogásról a másodfokú bíróság nem döntött, a részítelet jogereje a beszámított ellenkövetelésre terjed ki.

A felperes által elvégzett tarvágás utáni telepítés - állami támogatással nem fedezett - költsége (részben beszámított alperesi követelés) jogalapját N., a felperes törvényes képviselője az eljárás során tett nyilatkozatában egyértelműen elismerte. Úgy nyilatkozott, hogy a 2007. évi tarvágás után a felperesnek kellett volna visszatelepíteni az erdőrészletet, azzal, hogy a telepítésre eső állami támogatás a felperest illette volna meg, az alperes a beszámítási kifogása tény és jogalapját tehát a perben bizonyította. A felperes képviselőjének egyértelmű nyilatkozatával szemben álló felperesi perbeli szerződésértelmezésre nem volt lehetőség.

Nem ért azonban egyet a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság kereset elutasító döntésével a szerződés megszűnésével okozati összefüggésben 2008., 2009., 2010. évre előterjesztett, elmaradt haszon iránti kártérítési keresete tekintetében az alábbi okok miatt:

A felek a határozott időre kötött szerződés 9.) pontjában mindkét fél javára kikötötték a rendkívüli felmondás jogát arra az esetre, ha a másik fél a szerződésben vállalt kötelezettségét megszegné, és írásbeli felszólítást követő 30 napon belül azt nem szüntetné meg. Az alperes a pert megelőző levelezésben felmondás helyett az elállási nyilatkozatot tett, de a másodfokú tárgyaláson ezt a nyilatkozatát maga is kérte felmondásnak tekinteni. Az alperes 2007. január 25-i nyilatkozata - a tartalmát tekintve - egyértelműen a felek közti szerződés jövőre nézve történő megszüntetésére irányuló nyilatkozat, azaz felmondás volt, helyesen indult ezért ki az elsőfokú bíróság tényként abból, hogy az alperes a szerződést felmondta.

A Ptk. 321. § (1) bekezdése szerint, aki szerződésnél vagy jogszabálynál fogva felmondásra jogosult, e jogát a másik félhez intézett nyilatkozattal gyakorolja. A felek a szerződésben kikötötték, hogy a határozott idő lejárta előtt mindkét felet megilleti a rendkívüli felmondás joga, ha a másik fél a szerződésben vállalt kötelezettségét megszegné, és írásbeli felszólítást követő 30 napon belül azt nem szüntetné meg. Az alperes 2007. december 12-én kelt levelében szólította fel a felperest a szerződés 2.) és 4.) pontjában írt kötelezettség megszegése miatt annak teljesítésére, illetve a szerződésmódosítás szerinti 2007. évi üzemeltetési jog ellenérték fizetésére (amit a felperes 2007. december 10-én kelt levelében írt 12.634.000,- forintot meghaladó, de meg nem határozott összegűnek jelölt meg). E felszólításra - annak nem teljesítésére - illetve a felmondásban közölt 2005.évben a ... erdőrészletben kitermelt 564köbméter fa után 1.353.000,-Ft, 2006.évben a ... erdőrészletben kitermelt 252 m³ fa után 907.200.-Ft és 2007.évben kitermelt 6.371 m³ és az engedély nélkül kivágott 85 m³ fa után 27.115.200.-Ft üzemeltetési jog ellenérték meg nem fizetésére alapította az alperes a 2008. január 25-én közölt írásbeli azonnali hatályú felmondását.

A bíróságnak azt kellett tehát vizsgálnia, hogy az alperest megillette-e a szerződésben szabályozott felmondás joga, vagyis a felperes terhére a felmondás alapját képező felszólításban megjelölt szerződésszegő magatartások megvalósultak-e, illetve a felmondásban megjelölt mulasztások alapot adtak-e a felmondásra.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján helyesen értékelve a bizonyítékokat, a szerződés 2.) és 4.) pontjában vállalt felperesi kötelezettségek megszegését a terhére nem állapította meg, e jogi érvekkel a másodfokú bíróság egyetért.

Téves azonban az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a felperes a

felmondásig (2008. január 25.) a felmondás alapját képező - 2006. évről 907.200.- Ft és a 2007. évre még fennálló - üzemeltetési jog ellenértékét nem fizette meg, és e mulasztása a felmondást megalapozza. A 2006. évi elmaradásról az alperes 2007. március 29-én állított ki számlát 907.200.- forint összegben, 2007. évben a felperesnek az ítélet szerint összesen 16.119.600.- forint fizetési kötelezettsége (a hatósági nyilvántartás szerint 3.838 m³ fa kitermelése történt meg 2007. évben 3.500 forint+Áfa/m³ díj mellett) keletkezett, és nem az alperes által helytelenül és csak a felmondásban megjelölt 27.111.200.- forint összeg.

A felmondás alapját képező 2006. évi 907.200.- Ft és a 2007. évre járó teljes 16.119.600.- Ft megfizetése az alábbi szerint történt meg:

- 2007. július 13.	-	568.800.- forint 3.384.000.- forint
- 2007. november 13.	-	8.860.000.- forint
- 2007. december 27.	-	635.166.- forint
- 2008. január 21. engedményezéssel	-	9.342.552.- forint

Összesen:	22.790.518.- forint
------------------	----------------------------

A felperes a felmondásig mind a fizetési felszólításban megjelölt összeget, mind a teljes 2007 évre járó összeget megfizette, fizetése fedezi a 2006. évi elmaradását is, fizetési kötelezettségének tehát eleget tett, a 2005. évre feltüntetett hátraléokra sem számla, sem fizetési felszólítás nem volt, így arra a felmondást az alperes nem alapíthatott, ezért az alperest a szerződés alapján az azonnali hatályú felmondás joga nem illette meg. Felmondása a teljesítés jogos ok nélküli megtagadásának tekintendő, melynek okán a felperes a Ptk. 313. §-ában írt jogával élve jogszerűen választhatta a lehetetlenülés következményeit, és érvényesíthetett az alperessel szemben a Ptk. 313. § (3) bekezdése alapján kártérítési igényt.

A kárösszagszerűsége kérdésével az elsőfokú bíróság nem foglalkozott, így e kérdésben a másodfokú bíróság döntést nem hozhatott. A kárösszegéről az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárás során kell döntenie. A kárösszagszerűségének bizonyítása a Pp.164.§-a alapján a felperest terheli, ezért a felperes bizonyítási teherről és a bizonyítatlanság következményeiről történt tájékoztatását követően előterjesztett bizonyítási kérelmétől, és az alperes nyilatkozatától függően kell döntenie a szükséges további bizonyításról, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 213. § (2) és (3) bekezdése alapján meghozott rész-közbenső ítéletében az elsőfokú bíróságot - az alperes kártérítési felelőssége megállapítása mellett - a kárösszege és a teljes perköltség tekintetében új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A felperes által bizonyított kárösszeggel szemben az elsőfokú bíróságnak el kell bírálnia az alperes még el nem bírált

beszámítási kifogását is.

A felperes fellebbezése a kereset részítélettel érintett része tekintetében alaptalan volt, ezért a részítélettel érintett körben (4.943.762,- és 17.078.696,- pertárgyérték alapulvételével) Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a másodfokú eljárásban felmerült alperesi költségek viselésére, mely áll az alperest képviselő ügyvéd munkadíjából, ennek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg. Köteles továbbá az illetékfeljegyzési joga folytán az Itv. 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján a részítéleti rendelkezésre eső fellebbezési illeték megfizetésére.

A másodfokú bíróság hatályon kívül helyező rendelkezése az elsőfokú bíróság ítéletének perköltség-rendeletére is kiterjed, az elsőfokú bíróságnak az a teljes elsőfokú perköltségről az eljárást befejező határozatában kell döntenie. A másodfokú bíróság a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján kizárólag a másodfokú eljárásban felmerült költségeket állapította meg, mely áll a jogi képviselők fentiek szerint megállapított munkadíjából, és az állam által előlegezett fellebbezési eljárási illetékből, ennek viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell szintén az eljárást befejező határozatban döntenie.

Pécs, 2015. április 9.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. bíró